

Uchwała Rady Głuchych

z dnia 3 września 2022 r.

W sprawie rzetelności przedstawiania autentycznego obrazu środowiska g/Głuchych przez media tradycyjne i social media

§ 1

Rada Głuchych pod nadzorem Instytutu Spraw Głuchych formułuje stanowisko w sprawie aktualnego przedstawiania osób g/Głuchych przez osoby słyszące w mediach tradycyjnych i social media. Oraz poniżej podaje rekomendacje do zmiany w wyżej wymienionej sprawie.

§ 2

W przestrzeni mediów tradycyjnych jak i social media coraz częściej pojawia się widzialność osób g/Głuchych i jest szerzona większa świadomość na temat osób g/Głuchych co jest pozytywne i ważne.

Jednak Rada Głuchych jak i społeczność osób Głuchych zauważa niekiedy negatywną praktykę publikowaną przez media tradycyjne jak i social media w sprawie przedstawiania sylwetki osób g/Głuchych z błędami i stereotypami. Pojawia się często w takim komunikacie również audyzm i paternalizm. Rada Głuchych nie zgadza się na przedstawianie społeczności jak i osób g/Głuchych w sposób krzywdzący i nie prawdziwy. Efektem publikacji przez media tradycyjne jak i social media przedstawianie negatywnie osób g/Głuchych jest utrwalanie w osobach odbiorczych błędnych informacji.

§ 3

Poniżej przedstawiamy dwie wybrane treści z błędami, jakie nie powinny się znaleźć w treściach publicznych:

ks. Jerzy Bryła "Języka ja uczyłem się od głuchoniemych, ponieważ w każdym rejonie inne były migi. Poznałem najprzód raciborskie i lublinieckie migi, katowickie, a potem te krakowskie, które są również takie same jak lwowskie. Tym językiem migami próbuje się dotrzeć do świadomości głuchoniemych, ale musimy pamiętać, że mig to nie wszystko. Jest bardzo ważne pojęcie, czyli zrozumienie, co ten mig oznacza. Podobnie jak małe dzieci czy zwierzątka myślą sytuacjami, tak samo głuchoniemi myślą w sposób, w który jest zaangażowana wyobraźnia co się będzie działo w bardzo prosty zwyczajny sposób."

<https://regiony.tvp.pl/38242422/21072018> 21.07.2018 "Spotkania w świecie ciszy" tvp3 regiony prowadzone przez Barbarę Franosz

Rada Głuchych wyjaśnia jakie są tu następujące błędy:
- Głuchoniemi- dla społeczności do słowo jest obraźliwe i nie akceptowalne. Używamy słowa g/Głuchy.

Porównywanie g/Głuchych do zwierząt jest bardzo obraźliwe. W cytacie pojawia się sugestia, że g/Głusi nie mają myślenia abstrakcyjnego. To też pokazuje rażący stereotyp oraz podrzędne traktowanie osób g/Głuchych.

“Sonata” film w reżyserii Bartosza Blaschke, 2021
W filmie pada zdanie “Grzesiu, pociosmy wszczepiali implant? Po co? Żebyś mógł grać!”

Rada Głuchych wyjaśnia jaki jest tu następujący błąd: Mimo, że pada takowe zdanie w filmie, cała przedstawiona historia w adapecji daje również takie końcowe wrażenie: implant= wszystko się udaje.

To błędne przekonanie, bo wszczepienie implantu i jego działanie jest indywidualne. Jedna osoba będzie miała dobre efekty i korzyści, a druga będzie miała zmagania z tym, i może nie wyjść. To też jest oparte na bardzo dużej pracy i rehabilitacji i czasu. Film ma przekaz, że to magicznie działa ot tak. To błędne przekonanie i bardzo duży stereotyp.

W wyniku pojawienia się przykładowo wskazanych błędów odbiorcy treści kodują złe i mylne przekonania na temat społeczności g/Głuchych.

§ 4

Rada Głuchych w celu ustrzeżenia się przykładowo wyżej wymienionych błędów, jak i podobnych- rekomenduje następujące rzeczy:

- Dać przestrzeń i widzialność wypowiedzi osób g/Głuchych (jednak trzeba brać pod uwagę, że osoby g/Głuche są różnorodne)

Dobrym przykładem poprawnie wykonanego materiału jest wywiad z Konradem Kozłowskim w programie TVN24 “Wstajesz i wiesz” 25 września 2022 roku z okazji Międzynarodowego Dnia Głuchych.

[Międzynarodowy Dzień Głuchych. Konrad Kozłowski, prezes fundacji "Akademia Młodych Głuchych" o trudnościach i wyzwaniach osób niesłyszących - TVN24](#)

- Konrad Kozłowski wypowiadał się na temat środowiska g/Głuchych oraz problematyki w owym środowisku. Co ważne, występowała w wywiadzie pełna autonomia Głuchego, bez bycia w cieniu osoby słyszącej która mówi zamiast dać widzialność Głuchemu. W wywiadzie były trzy tłumaczki.
- Przykład tego wywiadu, jest przykładem poprawnego wykonania materiału z perspektywy Rady Głuchych.
- -Osoba tworząca materiał, musi zebrać rzetelne i solidne informacje o PJM, środowisku g/Głuchych etc. Oraz rozpatrzyć, jaki jest cel przekazu tworzonego materiału. Przy tym istotne są konsultacje dotyczące materiału z natywnymi osobami g/Głuchymi, np. Należącymi do fundacji lub NGO, które właśnie prowadzą, lub pracują tam natywne osoby g/Głuche.
- -Konsultacje są w celu uzyskania feedbacku, wymiany informacji oraz wsparcia.
- -Pytając natywną osobę g/Głuchą uzyskają Państwo odpowiedź, jakie zdanie ma społeczność g/Głucha na dany temat; jak dobrze współpracować w relacji głuchy-słyszający; jak dobrze tworzyć dostępność oraz treści dostępne. Dzięki powyżej zrealizowanym pytaniom, materiał będzie wykonany dobrze i rzetelnie.

§5

Rada przekazuje ww. stanowisko Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji oraz instytucjom filmowym, jak i zajmującym się mediami oraz dziennikarstwem za pośrednictwem Instytutu Spraw Głuchych w celu zapoznania się z uchwałą.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

